

CFRR»

Centre for Financial
Reporting Reform

WORLD BANK GROUP
Governance

EU-REPARIS is funded
by the European Union
and is a part of WB EDIF.

**ACHIEVING EXCELLENCE IN ACCOUNTANCY EDUCATION:
SHARING GOOD PRACTICES AND
OPPORTUNITIES FOR REFORM**

Клучни можности за национални реформи во сметководственото образование

Атанаско Атанасовски
Консултант, CFRR Светска банка

ROSC извештај на Светска банка за сметководството и ревизијата во Македонија – септември 2014

Наоди за академското образование

- Универзитетски програми за сметководство, финансии и ревизија на три државни универзитети (Скопје, Штип и Прилеп) со многу мала меѓусебна соработка
- Меѓународни стандарди (МСФИ, МСР и Кодекс на етика на МФС) составен дел од програмите
- Потребно е иновирање на материјалите за учење кои се користат во наставните предмети кон поголема практичност (студии на случај, симулации на фирми и клиенти, практични проекти)

ROSC извештај на Светска банка за сметководството и ревизијата во Македонија – септември 2014

Наоди за академското образование

- ➡ Наставниот кадар има ограничено практично искуство, практичари се ангажираат во наставата како гости предавачи, во поголем обем на приватни универзитети
- ➡ Поголема потреба од соработка меѓу универзитети, деловна заедница, професија и регулатори за повеќе можности за практична работа во текот на студирањето
- ➡ Ограничени и нефлексибилни можности за меѓународна соработка – често и поради законски измени и бирократизација (Закон за високо образование 2009 – интегриран универзитет)

ROSC извештај на Светска банка за сметководството и ревизијата во Македонија – септември 2014

Наоди за професионалното образование

- ✎ Дипломираните студенти од релевантни сметководствени програми не добиваат кредит (ослободување) од испити на професионалната програма на ИОРРМ
- ✎ Нефлексибилен систем на КПУ за овластените ревизори
 - ИОРРМ е единствен провајдер на часови обука и едукација
 - Непризнати се различни форми на учење и активности со други провајдери кои ефективно влијаат на професионалниот развој
- ✎ Ограничени ресурси за образование → соработка меѓу ИОРРМ и ИСОС

Македонија во Бенчмаркинг студијата за сметководствено образование - Мај 2016

Што опфати регионалната бенчмаркинг студијата во Македонија?

- ✓ Две програми (прв и втор циклус) на универзитетски студии по сметководство и ревизија од Економски факултет-УКИМ
- ✓ Професионалната програма за испитот за овластен ревизор на ИОРРМ

Програми по сметководство и ревизија на Економскиот факултет-Скопје, УКИМ

- Програми со најголем број на запишани студенти околу 150 студенти на прв циклус и 20-30 студенти на втор циклус по академска година
- Програмата на прв циклус е во траење од 4 години (240 кредити), на втор циклус програмата се нуди како едно/двогодишна.
- Национално акредитирани програми, студенти од Македонија.
- На акредитација на програмите со меѓународни агенции не се работи активно, главно поради недостиг на ресурси.

Структура на програми на Економскиот факултет-Скопје, УКИМ

Прв циклус

- 60% Задолжителни
- 40% Изборни дисциплини

- ➡ Основи на сметководство, Финансиско сметководство
- ➡ Корпоративно финансиско известување , Управувачко сметководство
- ➡ Ревизија, Интерна ревизија, Анализа на финансиски извештаи
- ➡ Сметководствени информациони системи , Сметководство на трошоци
- ➡ Државно сметководство и сметководство на непрофитни организации

Структура на програми на Економскиот факултет-Скопје, УКИМ

Втор циклус

- 65% Задолжителни
 - 35% Изборни дисциплини
-
- 👉 Екстерно известување, Стратегиско сметководство на менаџментот
 - 👉 Ревизија, Анализа на финансиски извештаи, Мерење на резултати
 - 👉 Сметководствени информационални системи и технологии,
 - 👉 Даночно сметководство, Истражување на измами, Државна ревизија

Предизвици за реализација на програмите

- Инволвираноста на експерти од практиката во наставата е лимитирана во текот на академската година.
- За дипломираните студенти кои продолжуваат на професионалната програма на ИОРРМ нема ослободувања за деловите од испитот кои ефективно ги изучиле.
- Студентите кои продолжуваат на АССА програмата за професионално квалификување добиваат кредит за 4 испити (F1-F4) од вкупно 14 испити на програмата.

Предизвици за реализација на програмите

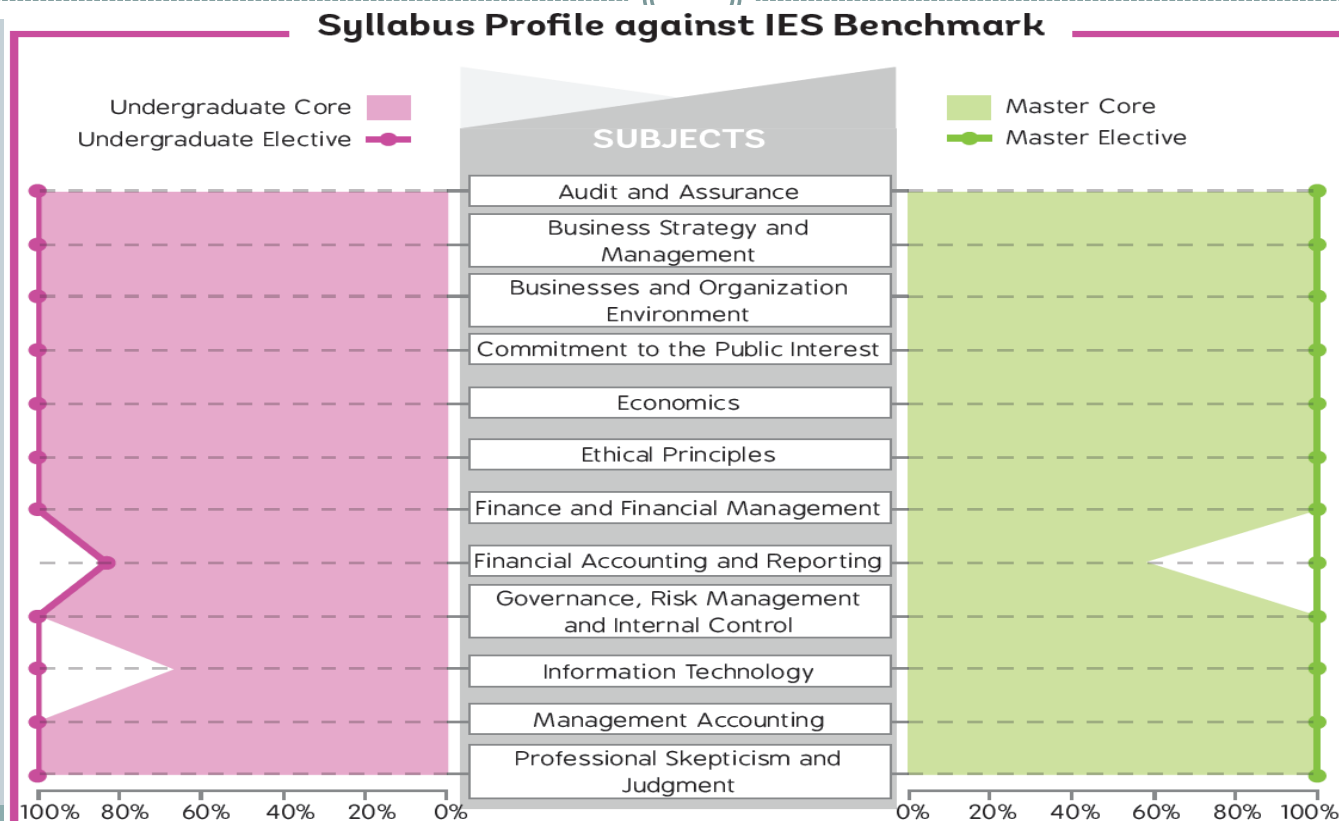
Кадарот остварува активна соработка со професионални фирми, ИОРРМ и деловната заедница, меѓудругото за да обезбеди можности за практична работа на студентите.

Факултетот сеуште не развил мрежа на алумни и не води доволна статистика за дипломираните студенти.

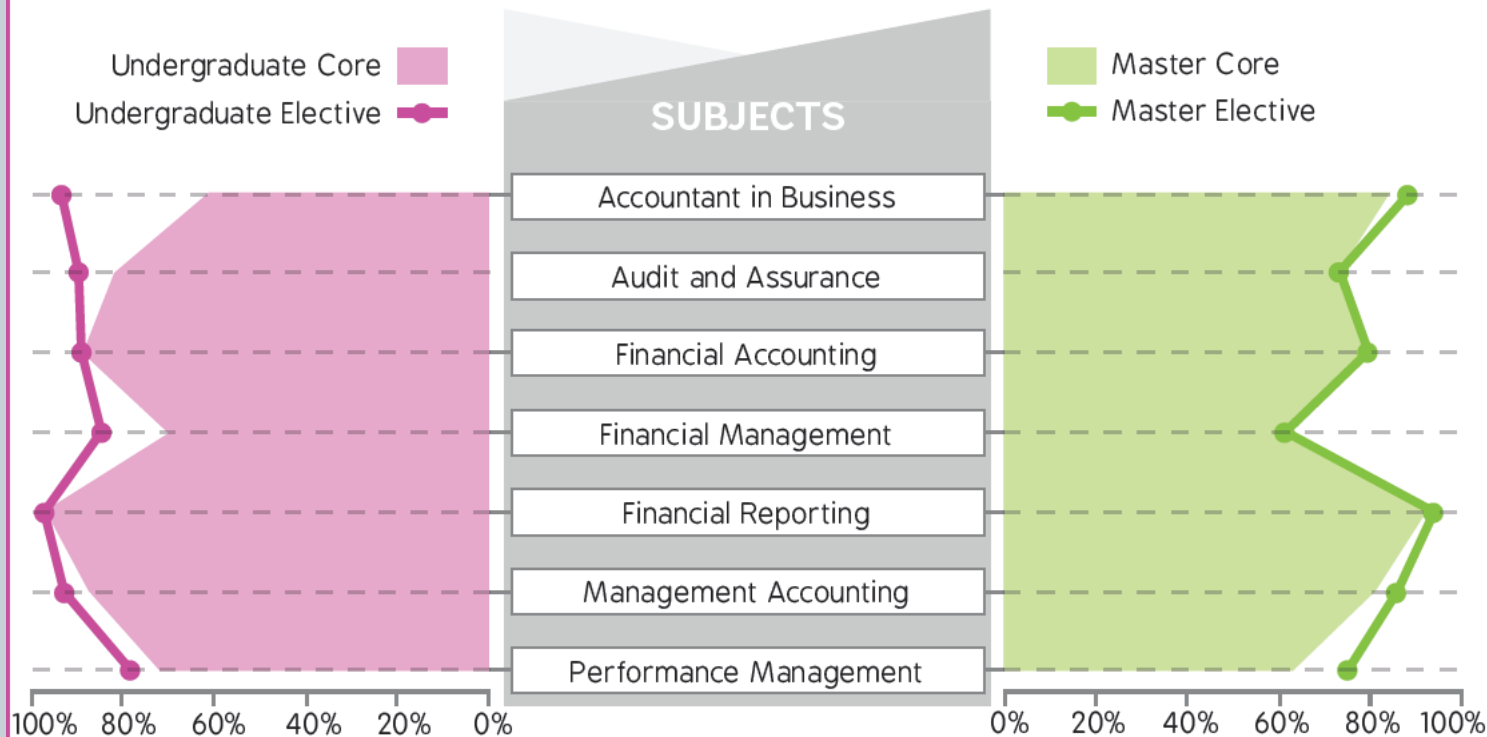
Според груби проценки 30% од студентите се вработуваат непосредно по дипломирањето, 55% во рок од 6 месеци.

Резултати од бенчмаркинг студијата за профилот и содржината на програмите на ECCF-UKIM

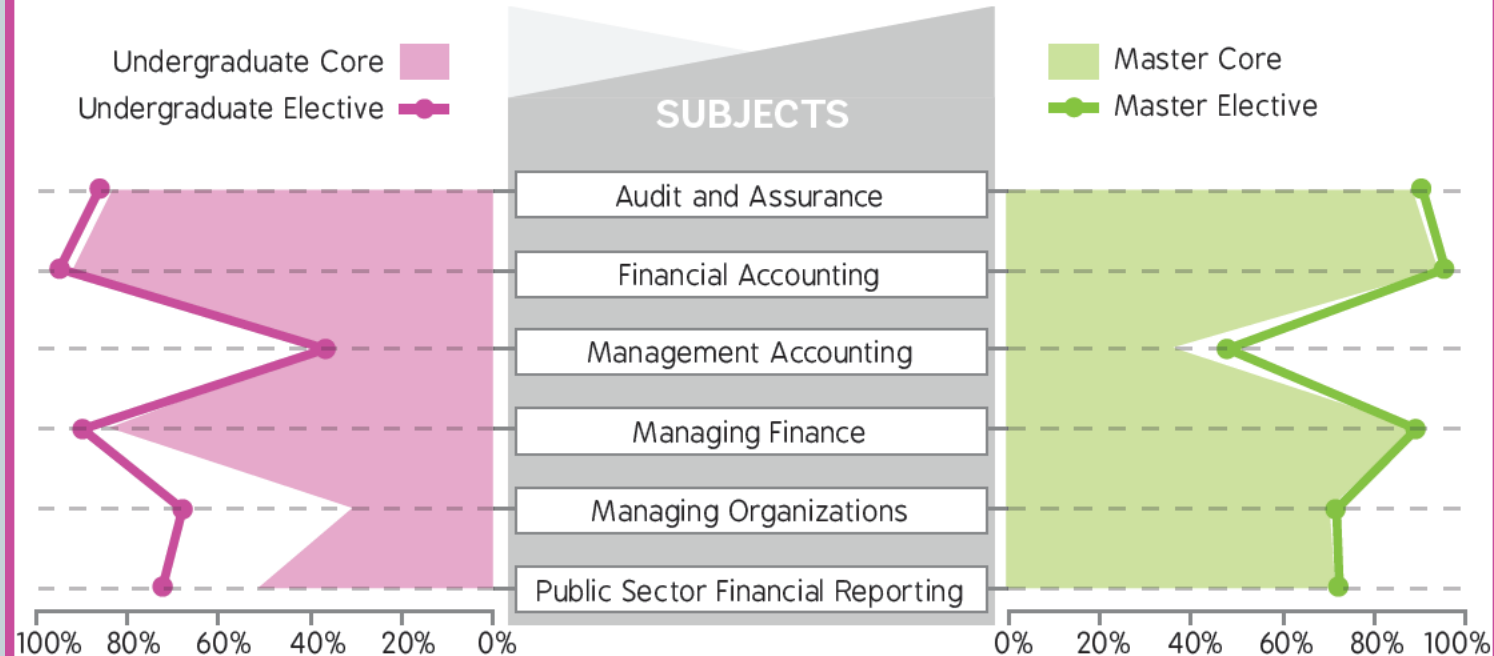
Резултати од бенчмаркинг студијата за профилот и содржината на програмите на ECCF-UKIM

Syllabus Profile against ACCA Benchmark

Резултати од бенчмаркинг студијата за профилот и содржината на програмите на ECCF-UKIM

Syllabus Profile against CIPFA Benchmark

Добри практики во образовниот процес

Активности со деловната заедница за промовирање на практичната работа за студентите:

- ✓ „Денови на кариера“
- ✓ “Macedonian Youth to Business Forum”
- ✓ Работилници и обуки
- ✓ Програма за развој на млади потенцијали - сценарио натпревар за практична работа и можности за вработување

Професионално образование во рамки на ИОРРМ

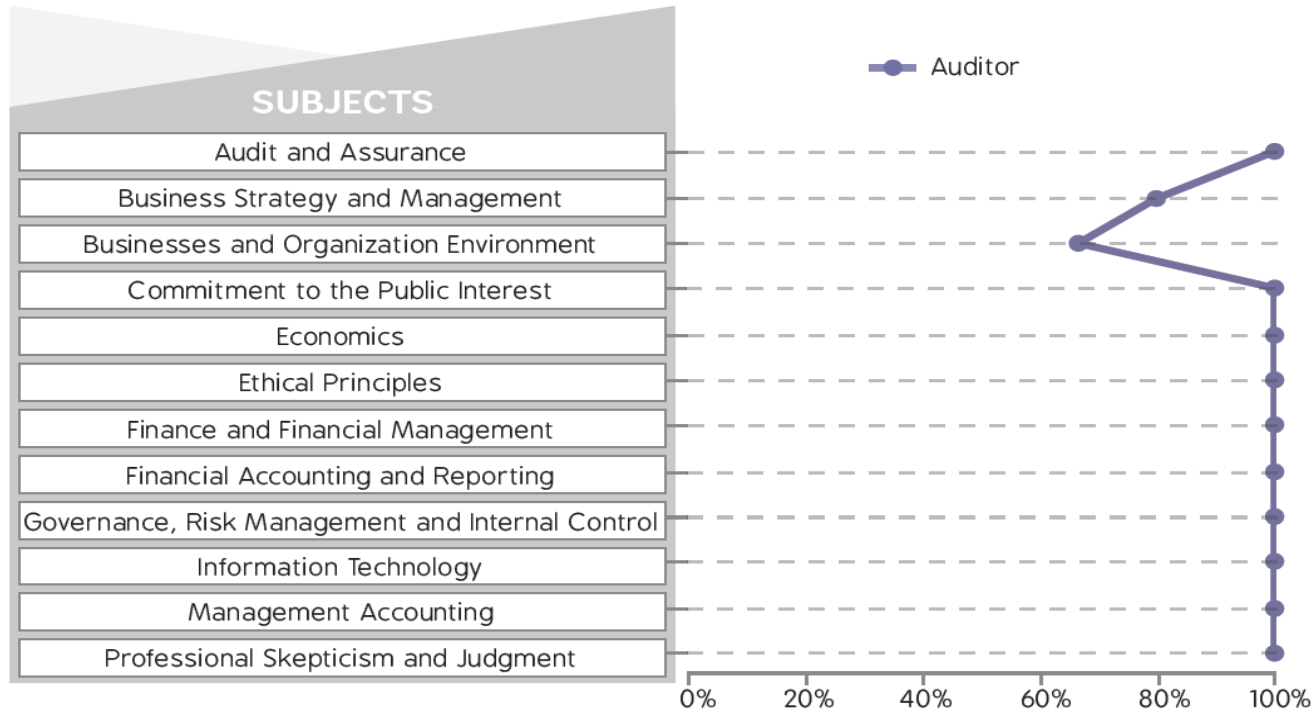

ИОРРМ е професионална организација на ревизорите со мандат обезбеден според Законот за ревизијата.

ИОРРМ е полноправна членка на МФС (IFAC) од 2013 година. Статус стекнат поради добро развиениот систем за контрола на квалитет и квалитетно професионално образование за своето членство.

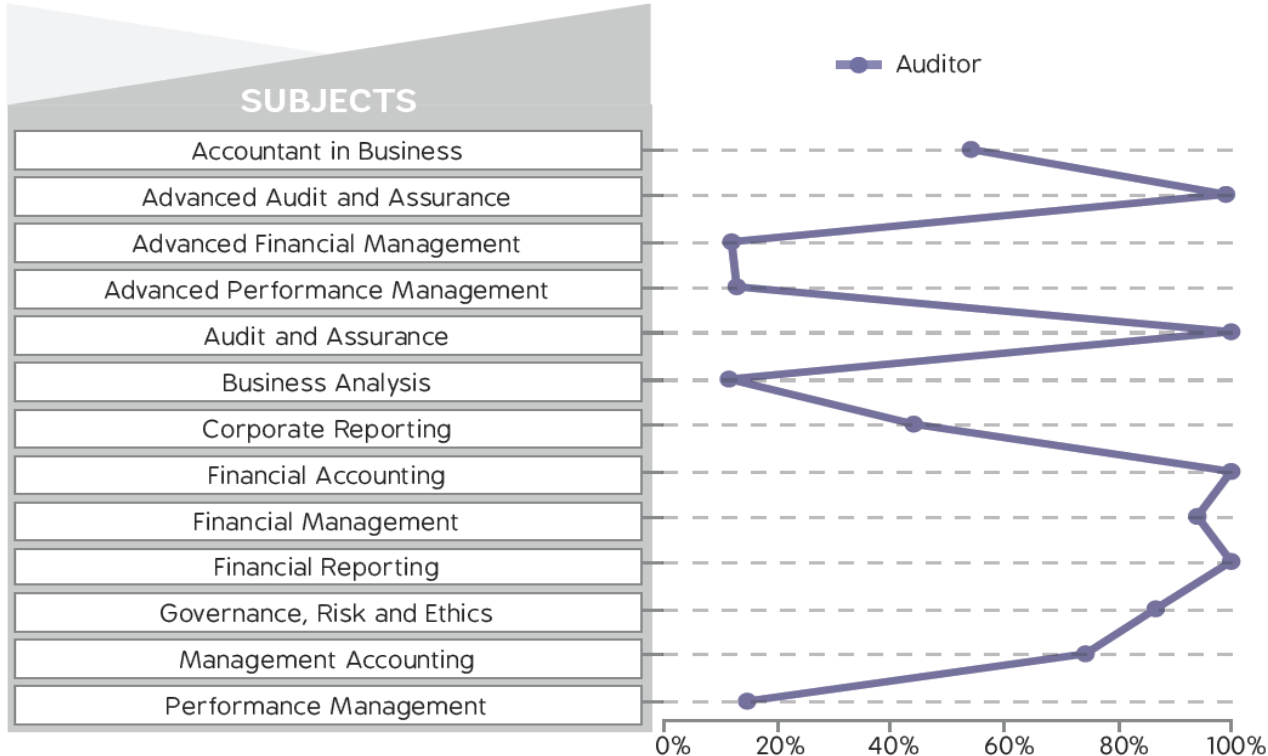
Резултати од бенчмаркинг студијата за профилот и содржината на испитот на ИОРРМ

Syllabus Profile against IES Benchmark

Резултати од бенчмаркинг студијата за профилот и содржината на испитот на ИОРРМ

Syllabus Profile against ACCA Benchmark

Резултати од бенчмаркинг студијата за профилот и содржината на испитот на ИОРРМ

Главен недостаток на содржината на програмата се недоволно опфатени области блиски до професијата кои бараат повисоко ниво на комплексни знаења и вештини, како на пример:

- ✓ Напреден финансиски менаџмент
- ✓ Проблеми на мерење и управување со резултати (анализи за менаџмент)
- ✓ Деловни анализи (стратегија, стратегиска и конкурентна успешност итн.)

Академските програми наспроти програмата за професионален стручен испит на ИОРРМ

Содржина која дуплирано се изучува на Универзитет и во професионалниот испит на ИОРРМ

Опфат на универзитет

Дуплирано на професионална програма

Академските програми наспроти програмата за професионален стручен испит на ИОРРМ

	Области IES	Дуплирана содржина
A	Управувачко сметководство	68,8%
B	Техники на управувачко сметководство	64,9%
C	Менаџмент и етика	33,0%
D	Управување со резултати и одлучување	12,9%
E	Менаџмент техники	
F	Концепти на финансиско сметководство	98,3%
G	Евидентирање на трансакции и настани	97,3%
H	Подготовка на финансиски извештаи	84,4%
I	Анализа и интерпретирање финансиски извештаи	100,0%
J	Ревизија и ангажмани на уверување	100,0%
K	Ревизорски тестови и известување	81,5%
L	Принципи на финансиски менаџмент	94,1%
M	Техники на финансиски менаџмент	82,6%
N	Стратегија	
	Вкупно	72,6%

Значајно совпаѓање во содржината на програмите според областите и целите на учење на Меѓународните сметководствени образовни стандарди.

Услови за поголема интеграција на програмите и кредити на професионален испит за дипломирани студенти.

Предизвици за системот на професионално образование на ИОРРМ

Недостиг на ресурси. Буџет од околу 760 илјади евра годишно за реализација на доста захтевни законски надлежности. ИОРРМ главно се потпира на волонтерски ангажман на своите членови.

Ажурирање на испитни материјали. Поради редовни измени во регулативата програмата и испитните материјали треба редовно на годишна основа да трпат измени.

Ревидирање на програмата за професионалниот испит за областите на компетенции и цели на учење. Нови области на компетенции за деловни анализи, мерење и менаџмент со резултати, управување со организации и сл.

Предизвици за системот на професионално образование на ИОРРМ

Соодветно димензионирање на законските барања за испитот за овластен ревизор. Законски измени во Законот за ревизија за ослободување на испитот за овластен ревизор за нови кандидати.

Современ систем за КПУ. ИОРРМ обезбедува значајни финансиски средства од КПУ програмата, сепак различни активности на учење и професионален развој членовите треба да се признаат.

Области на компетенции и цели на учење за практичното искуство. ИОРРМ и СУНР да разработат рамка на компетенции и насоки за кандидатите и супервизорите за документирање на практичното искуство.

Добри практики во професионалното образование на ИОРРМ

- 👍 Користење на надворешни услуги и know-how од ревизорски друштво од меѓународна мрежа за КПУ
- 👍 Користење на резултатите од контролата на квалитет за дизајнирање на годишната програма за КПУ
- 👍 Гости едукатори од партнерски професионални тела (CNCC и CSOEC)
- 👍 Систем на независен надзор над стручен испит (Комисија за испит и комисија за ревизија на испит)

ВИ БЛАГОДАРАМ НА ВНИМАНИЕТО!